

KVINNE-DAGEN

Feministene

« De kvinnene som er interessert, har gjerne problemer med tid og sitter fast i skvisen mellom karriere og familie.

Torild Skard (72), leder i Norsk Kvinnesaksforening

« Mange av våre aktivister har erobret nye posisjoner med kvinnebevegelsen som plattform.

Torill Nustad (55), leder i Kvinnefronten

« Vi opplevde en kjempeseier i fjor med loven som kriminaliserer horekunder.

Ane Stø (35), leder i Kvinnegruppa Ottar

« Vi ser at vi må gå nye veier i rekrutteringen og bruke nettet mer aktivt for å nå ut til yngre kvinner.

Toril Sonja Gravdal (52), leder for Norges Kvinne- og familieforbund

Har mistet 90 prosent av sine medlemmer

Kvinneorganisasjonene har opplevd en gigantisk medlemsflukt. Nå aksjonerer feministene på nye måter.

Tekst: **Gunnar Ringheim**
gri@dagbladet.no

En gjennomgang av utviklingen i de fire mest toneangivende kvinneorganisasjonene viser at medlemstallet er redusert:

- fra 4000 til 400 i Kvinnefronten.
- fra 1000 til 500 i Kvinnesaksforeningen.
- fra 60 000 til 5000 i Kvinne- og familieforbundet.
- fra 550 til 500 i Kvinnegruppa Ottar.

Prestasjonspress

– De fleste av våre medlemmer er godt voksne kvinner. Vi kunne ønsket oss flere yngre, opplyser Torild Skard (72), leder i Norsk Kvinnesaksforening, som har hatt stor betydning for likestillingskampen i Norge i løpet av sin 125-årige historie.

– De kvinnene som er interessert, har gjerne problemer med tid og sitter fast i skvisen mellom karriere og familie. Mange unge kvinner er uinteressert. De føler at de har alle muligheter, at de preges av prestasjonspress og skjønnhetsstyranni og at de ikke ser begrensningene. De mener de ikke trenger feminismen, fordi de tror alt er løst. Inntil de får barn. Da oppdager de at vi ikke er i mål med likestillingen. Derfor får vi som har holdt på noen år fortsette kampen og håpe at flere yngre tar over etter hvert, sier Torild Skard.

Viktige stemmer

Medlemmene som har forlatt **Kvinnefronten** har ikke vendt organisasjonen ryggen, men jobber bare andre steder, mener leder Torill Nustad (55).

– Mange av våre aktivister har erobret nye posisjoner med kvinnebevegelsen som plattform. Mens vi sitter svekket tilbake, er våre folk blitt viktige stemmer innenfor idrett, politikk, kultur og fagbevegelse. Vi er inne i et generasjonsskifte og må utvikle oss. Dagens unge feministere viser vei ved å aktivisere seg på nye måter. For eksempel med Ladyfest, et viktig supplement, sier Torill Nustad.

Kjempeseier

Ane Stø (35) opplyser at hovedtyngden av aktivistene i **Kvinnegruppa Ottar** er i 30-åra. 50 medlemmer er blitt borte de siste to åra.

– Nå satses vi på at en vervekampanje skal øke medlemstallet, sier Ottar-lederen.

– Vi opplevde en kjempeseier i fjor med loven som kriminaliserer horekunder. Interessen rundt kvinnedagen er ganske stabil. Vi konstaterer at 8. mars fortsatt engasjerer unge kvinner, også mange med minoritetsbakgrunn, sier Ane Stø.

Mistet 55 000

Toril Sonja Gravdal (52), leder for **Norges Kvinne- og familieforbund**, forteller

om en kraftig nedgang i medlemstallet siden glansperioden på 60-tallet.

– Hovedvekten av våre medlemmer er over 40 år. Hjemmearbeidende, deltidsarbeidende og heltidsarbeidende er noenlunde jevnt representert, opplyser Toril Sonja Gravdal.

– Vi ser at vi må gå nye veier i rekrutteringen og bruke nettet mer aktivt for å nå ut til yngre kvinner.

Gravdal mener tidsklemma er i ferd med å gå ut på dato.

– En gang sa vi: «Mor har gått ut i arbeid, men far har ikke kommet hjem». Vi sa også: «Aldri har vi hatt så flotte hjem, og aldri har vi brukt dem så lite». Nærmiljøer ligger nærmest øde på dagtid. Mange småbarnsforeldre er slitne av mangel på tid, og mange små barn har lengre arbeidsdager i barnehagen enn mor og far. Dette skal ha vårt fokus framover, sier Gravdal.

Uganda-redaktør

Ida Bergstrøm (28) tror mange politisk engasjerte unge kvinner opplever kvinnebevegelsen som trang og selvbegrensende. Hun har vært redaktør av Ugandas første dameblad, *African Woman*, og ble nylig master i sosialt kjønn, utvikling og globalisering fra London School of Economics.

– Kvinnebevegelsen kan virke ekskluderende. Hvis vi fokuserer på kjønn uten å problematisere, blir det ikke relevant for folk. Likestillingsprosjektet slår sprekker hvis du spør: Hvem skal likestilles med hvem? Hva med klasse, etnisitet, alder og seksualitet? Maktstrukturene er også slik at kvinner kan undertrykke kvinner, og at kvinner kan undertrykke menn, sier Ida Bergstrøm.

Ikke sinnamåten

Nina Skranefjell (26) skulle ønske at flere unge kvinner organiserte seg. Hun studerer statsvitenskap og er en av initiativtakerne til Ladyfest-arrangementene.

– Samfunnet vårt er mer individualisert enn på 70-tallet. Jeg savner tankegangen om å aktivisere seg sammen. Utfordringen blir å finne nye veier som kan treffe dagens unge. Ladyfest er et eksempel på at vi ikke bare aksjonerer på *sinnamåten*. Vi kombinerer kvinnepolitikk og kultur, sier Nina Skranefjell.

Tar til takke

Charlotte Myrbråten (26), redaktør av tidsskriftet *Fett*, mener feminismen ikke trenger å være hip og trendy.

– Jeg har aldri vært medlem, men tviler på at kvinnebevegelsen er så strengt dogmatisk som mange tror. Jeg synes ikke vi skal være redde for parolefeminismen. Selv om Norge stadig framstilles som verdens mest likestilte land, er det langt igjen. Se på maktbalanse og hvem som har lederjobbene! De som tror at det bare handler om små justeringer, tar feil. Kvinner tar til takke med altfor lite, sier Charlotte Myrbråten.

LADYFEST: – Vi kombinerer kvinnepolitikk startet i helga.